

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

PRENUMERATA WYNOŚ: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odnośnikiem do domów. Zagranicą, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 80.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od 8-10 wiec. Niekopisów handei. redakcja nie zwraca.

CENA

6 GROSZY

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz petytowy jednoznaczowy lub jego miejsce Nadesłane k. 50, przed tekstem k. 40, za tekstem: 3 kol. i niekopisów po 25, na 4 kol. po kop. 20. Drobne ogłoszenia po kop. 3 za wiersz. Należne ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenia szpeci: matry ogłoszeniowej 0.50 proc. drożej. Za dołączenie prospektów lub reklam po 6 rubli od 1000 egzemplarzy.

PRENUMERATE I OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie księgarnie, kantory i biura ogłoszeń w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

Adres REDAKCJI I ADMINISTRACJI CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA Nr. 38. — TELEFON Nr. 50.

W ofiarności naszej niema chwili do stracenia, w pracy — chwili odpoczynku.
Zdz. ks. Lubomirski.

Slaba czy silna Polska?

CIągłe się mówi o samodzielności państwowej Polski. W tym duchu i z tą myślą ukazują się artykuły w prasie polskiej i obcej, dziesiątki deklaracji składają koła polityczne i różne organizacje społeczeństwa polskiego, a wszystkie one brzmią na nutę zasadniczą: „żadamy, pragniemy samodzielnej Polski”.

Cieszy się i raduje serce każdego Polaka, że w społeczeństwie polskim są żywe tradycje i niewygasłe pragnienia niepodległości. Czas jednak już najwyższy, gdy samowiedza narodowa dojrzała, zejść z wyżyn ideologii, z teorii o samodzielności państwowej i zająć się już obecnie konkretnem, zgodnym z chwilą dziejową rozwiązaniem sprawy polskiej. Jest to już nowy etap czynu polskiego przekuwania wartości ideowych na realne fakty. Już dziś konieczne musimy wyjść poza jednostajny refren „żadamy i pragniemy samodzielnej Polski” i określić, jaką powinna być ta samodzielność w rzeczywistości.

Albowiem nieokreślone dążenia w wiek chwili dziejowej naprzód sprawy nie posuną.

Nie możemy dziś poetyzować o niepodległej i samodzielnej Polsce, musimy nasze dążenia przelać w realną treść. Wyraźnie mówić o samodzielnej Polsce, o jej granicach zewnętrznych, o jej samodzielności wewnętrznej. I to będzie dopiero wyraźne dążenie, jasny i konkretny cel. Żadamy i pragniemy nie tylko samodzielnej Polski, ale konieczne jest tu wypowiedzenie się, jakiej samodzielności Polski, w związku z ogólną sytuacją dziejową.

Trzeba narazicie po dwóch latach wojny, gdy idea samodzielności Polski stała się ogólnym dążeniem narodu, idei nadać kształt żywe, zastąpić z wyżyn ideologii na ziemię i określić, do jakiej samodzielnej wewnętrznie i zewnętrznie niepodległej Polski dążymy w obecnym momencie dziejowym.

Punkt ciężkości rozwiązania sprawy polskiej leży poza nami, nazwę nątr nas. Rada Miejska i uniwersytet polski w Warszawie powstały wówczas, gdy dano nam możność zorganizowania i stworzenia obu tych instytucji.

Samodzielna Polska powstanie dzięki naszemu działaniu, ale wówczas, gdy dana nam będzie możność tworzenia tej samodzielnej Polski.

Rządy obu państw centralnych zgodnie zaznaczyły, że sprawa polska rozwiązana być musi, że powrót do stanu quo ante jest niemożliwy.

Dla każdego polityka austriackiego, niemieckiego czy też polskiego ta prawda jest oczywista, jest nieomal akcjonatem politycznym, że musi nastąpić rozwiązanie kwestii polskiej. Dotychczas jednak to rozwiązanie trwa niejako w zawieszaniu, chociaż chwila dziejowa domaga się stanowczej decyzji.

Dr. Wacław Orłowski.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN (W. B. T.) Urzędowo donoszą 16 sierpnia:

Wschodni plac boju.

Na froncie wschodnim od morza aż do okolicy na północ od Dniestru nie wydarzyło się nic szczególnego.

Oddziały Legionów Polskich wykonały krótki, ale pełny powodzenia atak w okolicy Hulewicz.

Niemieckie komendy wysłały na wschód od Kigelina rosyjskie stráže przednie i wzięły do niewoli 1 oficera oraz 163 żołnierzy.

Na północ od Dniestru, po krwawej porażce w dniu 14 sierpnia Rosjanie nacierali tylko słabymi i w poszczególnych miejscach, nie osiągając żadnego skutku.

W Karpatach wojska nasze zdobyły wyżynę Zare — Wipczyzna, na północ od Capulu.

Zachodni plac boju.

Również wczoraj działalność bojowa na froncie, na południowy wschód od Armentieres i w Artois była bardzo ożywiona.

W okolicy Posieres Anglicy prowadzili wciąż bezskuteczne ataki, aż do wczorajszego ranka.

W ciągu dnia piechota nie przedsięwzięła nic; atak nocny na północ od Posieres został odparty.

Pod Moulin sous Touvent nad Aisne'a obustronny ogień trwał w związku z bezskutecznym atakiem francuskim.

Na wschód od Reims odparto silne oddziały wywiadowcze nieprzyjacielskie.

Balkański plac boju.

Na południe od jeziora Dojran odparto ogniem próby natarcia pojedynczych batalionów francuskich.

Naczelne dowództwo armji.

Sprawozdanie admiralicji niemieckiej.

Berlin. Urzędowo donoszą 15-go sierpnia:

13 sierpnia eskadry hydroplanów naszych zaatakowały ponownie nieprzyjacielskie stacje lotnicze Papeholm i Lahara w pobliżu Oesel. Osiągnięto dobry skutek. Pomimo gwałtownego ostrzeliwania przez baterje obronne i nieprzyjacielskie siły zbrojne wszystkie samoloty powróciły w dobrym stanie do swej podstawy operacyjnej.

Urzędowo donoszą 15 sierpnia:

W lipcu 74 nieprzyjacielskie okręty handlowe o pojemności około 103 000 tonn registr. brutto zostały zatopiona przez łodzie podwodne morderstw centralnych lub zginęły od min.

Szef sztabu Admiralicji marynarki.

Komunikat austriacki.

WIEN (W. B. T.) Urzędowo donoszą 16 sierpnia:

Rosyjski plac boju.

Front gen. marsz. pol. Arcyksięcia Karola.

Na przetrzeni Kapulu wojska sprzymerzone powiększyły swe sukcesy przez zdobycie wzgórza Stara Wipczyzna. Wálki na tym obszarze są nader zacięte.

Pod Horozanką na zachodzie od Monasterzyk wojska austriacko-węgierskie odparły ponownie gwałtowne ataki rosyjskie. W jednym punkcie, gdzie nieprzyjaciel zdołał wtargnąć do naszych rowów, został on wyparty kontratakami.

Grupa wojsk gen. marsz. pol. von Hindenburga.

Oddziały Legionów Polskich natary z powodzeniem na południu od Hulewicz rad Stochodem. Nie zaszło nic szczególnego.

Włoski plac boju.

W okolicy Gorycji nieprzyjaciel ponowił swe gwałtowne ataki na nasze stanowiska górskie na wschodzie od linii Sacano—Vertoja i pod Opacchiasella. Niemal wszędzie natarcie zdołano odeprzeć przy pomocy samego ognia. Jednakże w poszczególnych punktach, gdzie Włosi zdołali wdrzeć się do naszych rowów czołowych, zostali oni wkrótce wyparci za pomocą kontrataku. W ten sposób wszystkie stanowiska pozostały znowu w rękach wojsk naszych, które zadały nieprzyjacielowi bardzo dotkliwe straty i zabrały 480 jeńców, w tej liczbie jednego podpułkownika i siedmiu innych oficerów, sześć karabinów maszynowych i dwa przyczepy do rzucania min.

Na szczególną pochwałę w walce tej zastępują sobie 2 gi batalion strzelców polowych i oddziały 24 i 48 pułku piechoty.

Pod Zagora rozniewiał się atak kilku kompanji na przeszkody stanowisk naszych.

Na froncie Dolomitów załoga naszego stanowiska Ruffreddo w walce ręcznej odparła atak.

Po energicznym ogniu artyleryjskim i przyczepów do rzucania min niezbyt silne oddziały nieprzyjacielskie zaatakowały odcinek Monte Zebio—Monte Interrotto. Ataki te z łatwością odparto.

Albański plac boju.

Sytuacja na ogół nie ulega zmianie.

Zastępca szefa sztabu generalnego v. Hoefler
Feldmarszałek-porucznik.

Sprawozdanie admiralioji austriackiej.

(W. B. T.) Urzędowo donoszą dnia 16 sierpnia.

W nocy z 14 na 15 sierpnia eskadra hydroplanów wykonała atak na Valonę. Ugodżono w baterję nadbrzeżną, w obóz baraków, w skład i okręt. Wzniesiono liczne pożary. Pomimo gwałtownej obrony wszystkie latawce wróciły bez uszkodzeń.

Dnia 14 b. m. przed południem siedm hydroplanów nieprzyjacielskich, przeważnie francuskich, popartych przez trzy francuskie samoloty bojowe, oraz pod osłoną nieprzyjacielskich jednostek torpedowych i łodzi motorowych, które zatrzymały się na pełnym morzu, zaatakowały Tryest. Latawce nasze rzuciły się do walki. Porucznik okrętu linowego Baufield w walce powietrznej zmusił samolot nieprzyjacielski do opuszczenia się po środku zatoeki. Załoga jego odniosła prawdopodobnie rany. Ściąga na stepnie drugi aparat i stracił go w walce powietrznej pod Mira Mare. Załoga przytem poniosła śmierć. Zabraliśmy zupełnie zrujnowany samolot „S. B. A. 308“.

Lotnicy nieprzyjacielscy rzucili bomby nad portem, nie wyrządzając jednak godnych zaznaczenia szkód. O ile wiadomo, zabito dwie osoby, oraz raniono jedną ciężko i jedną lekko.

↳ Dowództwo floty.

Komunikat rosyjski.

Urzędowo donoszą, dnia 15 sierpnia:

Po południu:

Front zachodni.

Nasza ofensywa na zachód od górnego biegu Strypy posuwa się dalej. Przeprawa przez Złotą Lipę i przez Bystrycę Solotwińską na zachód trwa dalej z powodzeniem.

Wieczorem:

Przeprawa przez Złotą Lipę trwa dalej, przyczem wzięliśmy do niewoli 7 oficerów i 413 żołnierzy, oraz zdobyliśmy 3 karabiny maszynowe.

U ujścia Prutu z lasów Karpaccich przeciwnik pod naszym natarciem opróżnił Jabloniec. Zajęliśmy wieś i z powrotem wkroczyliśmy do Worochty i Arzelucy nad Prutem, zwiawszy do niewoli 32 oficerów i 1.006 żołnierzy. Ofensywa nasza trwa dalej.

O bombardowanie Berlina.

BERLIN 16 | 8. „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ pisze pod nagłówkiem „Rzekom lot Marchala nad Berlinem“, co następuje: Dzienniki mocarstw koalicyjnych rozpisyują się w przesadnych hymnach pochwalnych o locie francuskiego porucznika lotnika Marchala, który unosząc się w Nancy miał przelecieć nad Berlinem i zmuszony do wylądowania w okolicy Cheimu, wpadł w ręce austriaków. Choć nie mamy zamiaru obniżyć sportowej tej imprezy, jednakowoż zwracamy uwagę na to, że dawno już przed wojną podobne i większe loty urządzili lotnicy wszelkich krajów. Militarne znaczenia loty te nie mają.

Lotnik twierdzi, że zrzucił proklamację nad Berlinem, proklamacja ma podług wiadomości, podanej w „Journal“, rozpoczynać się temi słowy: „W naszym ręku jest możliwość bombardowania otwartego miasta Berlina i zabicia niewinnych kobiet i dzieci, ale kontentujemy się rozrzuceniem tej proklamacji...“

Wobec tego stwierdzamy: 1) Nie widziano żadnego lotnika francuskiego nad Berlinem.

2) Ani w Berlinie ani w okolicy tego miasta nie znaleziono nawet jednego egzemplarza proklamacji.

3) Możliwość bombardowania Berlina, o której rzekoma proklamacja wspomina jest tylko poboznym życzeniem. Podczas lotu tak długiego jest transportowanie bomb wykluczone, w takim wypadku jedynym ciężarem użytym może być benzyna.

Zbrodnicze napady na otwarte miasta niemieckie, jak Karlsruhe i miejscowości Czarnego Lasu — dowiodły aż nadto, że lotnicy nieprzyjacielscy nie przeszkadzają sobie w wykonaniu swych zbrodni, zabijaniu spokojnej ludności cywilnej, z jakiegokolwiek względów.

Podobnie bez znaczenia są puszczane w świat pogórki francuskie o spaleni naszych zniw przez bomby z latawców zrzucone, wywołane zapewne wiadomościami o znakomitych niemieckich zniwach. Gdyby to było możliwe, możnaby nieprzyjacielem Niemiec takie zbrodnie imputować. Ale i tu rozbijają się ich zamiary o niemożliwość zabierania bomb na dłuższą przestrzeń.

Bombardowanie Wyborga.

GENEWA, 16 | 8. Z Paryża donoszą: Dzienniki tutejsze otrzymały telegram z Petersburga, donoszący, że grupa zeppelinów zjawiała się nad Wyborgiem i bombardowała go pociskami ciężkiego kalibru.

(Finlandzkie miasto Wyborg odległy jest od Petersburga o 2 godziny jazdy).

Na granicy rumuńskiej.

BERLIN, 16 | 8. Z Bukaresztu donoszą do „Lokal Anzeigera“: Rosja zarządziła na granicy rumuńskiej wszystko, co potrzebne jest na wszelki przypadek. Gdzie przedtem pełniły służbę oddziały drobne, tam stoją obecnie całe pułki piechoty, zupełnie wyposażone. Nikomu nie wolno przekroczyć granicy rumuńskiej. Kupcom rumuńskim, którzy wyjechali do Rosji w interesach handlowych, nakazano opuścić natychmiast terytorjum rosyjskie.

Rozbrojenie Rumunji.

BUDAPESZT, 16 | 8. „Ungarische Courrier“ donosi z Bukaresztu: W Rumunji rozpoczęła się demobilizacja wojska. Nie jest wykluczone, że przystąpiono do niej na żądanie koalicji.

Cesarz Wilhelm na froncie rosyjskim.

BERLIN, 16 | 8. Doniesienie Biura Wolffa: Cesarz udał się znowu na front wschodni. Pod koniec swego pobytu na froncie zachodnim cesarz odwiedził również grupę wojsk następcy tronu i w obecności głównodowodzącego części wojsk z frontem bojowym.

Sprawa polska w Rosji.

STOKHOLM, 16 | 8. Wkrótce spodziewany jest nowy manifest rządu rosyjskiego w sprawie polskiej. Nie będzie zawierał on bliższych szczegółów w sprawie autonomji dla Królestwa Polskiego. Tem samem prezes ministrów Stuermer osiągnął niewątpliwie, jakkolwiek dość wątpliwe zwycięstwo.

Słowo ataki na froncie Legjonistów.

Od jednego z legionistów, bawiącego od niedawna na froncie, nadszedł, jak donosi lwowska „Gazeta Wieczorna“, następujący list do rodziny, w którym tak opisuje swe wrażenia, odniesione w dniach 3, 4 i 5 sierpnia:

„Przez dzień dzisiejszy przebyliśmy huraganowy ogień artylerji. Po południu atak. W obrębie kilkunastu

metrów, na których stałem, dziesięć drzew strzaskanych. Ja z koniem siedziałem w ziemiance, wyjeżdżałem dwa razy z meldunkiem, tylko mi odłamki gwizdały koło uszu. Jedna kula szrapnelowa upadła koniowi na siodło, ale słabo szła i zsunęła się. Łeb mnie rozboleł z huku ciągłego, zwłaszcza naszych armat pomógłby którymś stoimy. Obecnie jeszcze gwizda, ale rzadziej. W nocy spodziewany nowy atak“.

Prawica a Polacy.

„Rusk. Słowo“ w numerze z dnia 31 lipca zamieszcza informację następującą:

„Szereg oddziałów „Związku narodu rosyjskiego“ i „Michała Archanioła“ nadesłał na ręce prezesa Rady ministrów depeszę z rezolucjami, powziętem na posiedzeniach organizacji monarchistycznych, w kwestji polskiej.

„Prawicowcy wskazują, że pośpieszne rozstrzygnięcie sprawy polskiej jest niedopuszczalne, wyrażając obawę, że inne narodowości, zamieszkujące państwo rosyjskie, po pozycyjnem ustępstwie na rzecz Polaków, mogą wystąpić z analogicznymi żądaniem. Monarchiści nawołują członków gabinetu, aby z decyzją poczekali do końca wojny.

„Jednocześnie rozwinięto starania o wszechrosyjski zjazd monarchistów celem rozważenia sprawy polskiej“.

Wilson w sprawie

aprowizacji Polski.

KOPENHAGA, 16 | 8. „Daily Mail“ donosi co następuje: Ambasador amerykański w Berlinie wręczył cesarzowi Wilhelmowi własnoręczny list prezydenta Wilsona, który w ten sposób przedstawił swoje życzenia w sprawie zaopatrzenia w żywność ludności Królestwa Polskiego.

Rosjanie nad Suezem.

BERLIN 16 | 8. Petersburgskie „Birz. Wiedomosti“ dowiadują się z dobrze poinformowanych sfer militarnych, że planowane jest utworzenie i wysłanie osobnego korpusu wojennego rosyjskiego do kanału Sueskiego. Zadaniem korpusu byłoby przyjsz z pomocą walczącym tam wojskom angielskim, ale jednocześnie i zadokumentowanie jednoci operacji wojennych angielsko-rosyjskich. Korpus ten nie odznaczałby się wielką liczebnością, lecz posiadałby znaczenie idealne.

Rekwizycja dzwonów we Lwowie.

We Lwowie, na podstawie uchwały komisji która na wiosnę b.r. obchodziła kościoty i spisywała dzwony, przystąpiono obecnie do zdejmowania dzwonów, objętych rekwizycją. Przedewszystkiem zdejmuje się dzwony, pochodzące z nowszych czasów, to jest z połowy 19 wieku. Dotąd zdjęto 14 dzwonów.

Archiwariusz miejski, dr. Badecki, zarządził, aby z zarekwirowanych dzwonów sporządzono zdjęcia fotograficzne, a napisy i rzeźby, umieszczone na dzwonach, odlano w gipsie. Odlewy i fotografie będą przechowywane w archiwum miasta Lwowa.

Rosja przeciw Bułgarji.

BUKARESZA, 16 | 8. Doniesienie Biura Wolffa: Rosyjski sztab generalny prowadzi obecnie ostateczne układy z kierownikami militarnymi koalicji, ażeby ustalił moment, którym Rosja ma rozpocząć akcję przeciwko Bułgarji na morzu i lądzie.

Ruzekij na froncie.

KOPENHAGA, 16 | 8. Ze sfer dobrze poinformowanych donoszą, iż generał Ruzskij otrzymał polecenie obje-

cia dywódtwa naczelnego w miejsce Kuropatkina na rosyjskim froncie północno-zachodnim. Ruzskij odjechał do głównej kwatery cesarskiej, znajdującej się w Mińsku.

Scheidemann o pokoju.

Według doniesienia „Berl. Tagebl.“ poseł socjalno-demokratyczny Scheidemann na zebraniu w cyrku Sarrazanińskiego w Dreźnie w referacji na temat „wojna, naród i pokój“ zwracał się przeciw zawarciu pokoju za wszelką cenę.

Scheidemann wykazywał, że socjaliści krajów nieprzyjacielskich wciąż jeszcze nie chcą wiedzieć o porozumieniu się z socjalną demokracją Niemiec. Przyjęto rezolucję, domagającą się pokoju, lecz takiej, która by zabezpieczyła niepodległość, całość granic i swobodę rozwoju gospodarczego Niemiec.

Rekwizycje dzwonów piotrkowskich.

PIOTRKÓW TRYBUNALSKI, 16 | 8. Wskutek rozporządzenia władz wojskowych odbędzie się w obwodzie piotrkowskim rekwizycja pewne części dzwonów kościelnych. Z około 180 dzwonów w kościołach obwodu piotrkowskiego, wziętych będzie sześćdziesiąt kilka, które nie przedstawiają wartości historycznej. Rekwizycja dotknie przeważnie te kościoły, które posiadają większą ilość dzwonów.

Jeńcy włoscy.

SOSNOWIEC 16 | 8. Od paru dni na kolei dębińskiej zajęci są robotami remontowymi na planie jeńcy włoscy pod dozorem żołnierzy austriackich.

KRONIKA

Z żałobnej karty.

W d. 3 sierpnia zmarł we wsi Nasiechowiec s.p. Jan Bielawski, poseł do 2-iej Dumy państwowej w Petersburgu z r. 1907 członek wielu instytucji społecznych i dobroczynnych w Miechowie, Krakowie i Warszawie. Zmarły cieszący się za życia wielkim uznaniem i sympatią pozostawił po sobie liczną rodzinę, do której należy również zamieszkały w Częstochowie syn najstarszy Jan.

Dzisiajże wydawanie kart na chleb.

Przypominamy, że dziś w piątek i jutro w sobotę Biura Okręgowe wydają karty na obłeb i cukier nowej serji IV ważne do 17 września b. r.

Ważne zebranie.

Jutro w sobotę o godz. 4 i pół po poł. w lokalu Tow. Kredytowego Miejskiego ul. Panny Marji 55, odbędzie się zebranie ogólne członków T-wa Pracy Społecznej. Na zebraniu tem omawiane mają być sprawy związane z zaległymi ratami Tow. Kredytowego, a więc kwestje bardzo żywotne.

Osobno zaproszenia rozsyłane nie będą.

Niema bułek.

Miejska Deputacja Żywnościowa nadesłała nam do zamieszczenia następujące urzędowe zawiadomienie:

Miejska Deputacja Żywnościowa podaje do ogólnej wiadomości, że z powodu braku mąki pszennej pieczywa białego nie będzie, aż do odwołania.

Karty stemplowane mogą być zużyte na kupno chleba żytniego.

Z Kursów Handlowych.

Kursy Handlowe przy Stowarzyszeniu Pracowników Handlowych i Przemysłowych m. Częstochowy rozpoczyna w pierwszych dniach wrześ-

Roczne Kursy Handlowe W. Nassalskiego

w Częstochowie

Specjalne Kompletzy zajęć praktycznych i korespondencji handlowej niemieckiej i francuskiej
Informacji udziela i zapisy przyjmuje kancelarja Kursów ul. Teatralna № 23 m. 3 w dnie powszednie od godziny 8-iej i pół. do godziny 4-iej i pół po południu. Wykłady rozpoczają się 6 Września.

Nowo-Radomsk

7-mio Klasowy Zakład Naukowy Żeński

z programem gimnazjalnym

Jadwigi Chomiczówny

podaje do wiadomości, że z początkiem roku szkolnego otwiera VII-mą klasę. Egzamina wstępne zaczną się 4-go września. Zapisywanie się przed rozpoczęciem lekcji obowiązuje nie tylko nowowstępujące, lecz i wszystkie uczennice, uczęszczające na pensję. Przy zakładzie otwarty będzie pensjonat.

8-mio kl. Gimnazjum Żeńskie

Chrzanowskiej

Częstochowa Teatralna 9.

Egzamina 1-go września. Lekcje 9-go września. Zapisy przyjmuje kancelarja szkoły codziennie od godziny 10 i pół do 12 i pół. Nowe zgłoszenia po 28 sierpnia przyjmowane nie będą.

nia br. rok trzeci swego istnienia. Uczelnia ta w ciągu ostatnich dwóch lat zyskała sobie w mieście naszym należną renomę i cieszyła się znaczną frekwencją, a to dzięki zarówno rozległemu programowi nauk handlowych i ogólnokształcących, jakoteż i pierwszorzędnym siłom pedagogicznym. Życzyć więc tylko należy zarządowi kursów, aby trzeci rok szkolny, cieszył się niemniejszym, jak poprzednie lata, sukcesem.

Termin przyjmowania zapisów, jak się dowiadujemy, przedłużony zostaje do 25 bm. włącznie.

Zebranie Koła Częstoch. Polskiej Macierzy Szkolnej.

W niedzielę, dnia 20 sierpnia r. b. o godz. 3 po południu, odbędzie się w Sali Straży Ogniowej Ochotniczej, Nadzwyczajne Ogólne Zebranie Członków Koła, według następującego porządku dziennego:

1. Wybór przewodniczącego Zebrania, 2. Sprawozdanie Zarządu, 3. Wybór 12 tu członków Zarządu, 3-ch członków Komisji Rewizyjnej i ich zastępców, 5. Wolne wnioski.

Za bilet wejścia na Zebranie służyć będzie kwit z opłaconej składki członkowskiej. Kwity te odbierać można zawczasu u skarbnika Koła p. rejsenta Biernackiego (ulica Panny Marji nr. 20) lub też w dniu zebrania przy wejściu do sali.

Wizytacja ochron.

W najbliższym czasie przybędzie z Warszawy główna inspektorka ochron Wydziału Opieki nad dziećmi i młodzieżą przy R. G. O. p. Marja Tańska, która wizytować będzie wszystkie ochrony R. G. O. m. Częstochowy z szefem biura tegoż wydziału z Warszawy.

Masło zamiast smarów.

W niektórych majątkach z braku smarów zaczęto używać do smarowania osi—masła.

Wystawa pracy kobiet.

Od czwartku codziennie w Biurze Rady Opiekuńczej m. Częstochowy (dom Tow. Dobroczynności przy ul. Staszica 1 i piętro) w godzinach od 8 do 6 po poł. osoby pragnące oddać na Wystawę eksponaty mogą otrzymać wszelkie informacje, jak zarówno deklaracje do wypełnienia.

Nadmienić należy, że z wypełnieniem deklaracji należy się pośpieszyć, gdyż wobec licznych zgłoszeń, jakie Biuro Wystawy już otrzymało dla opieszalszych może zabraknąć miejsca na Wystawie.

Z kursów nauczycielskich.

W sobotę ubiegłą zakończyły się wykłady na kursach miesięcznych zorganizowanych dla nauczycieli szkół miejskich i elementarnych z powiatu częstochowskiego. Na wykłady uczęszczało około 60 osób.

Do zebranych prelegentów i słuchaczy przemówił Inspektor szkół p. Mikulla dziękując prelegentom za ich pracę i zachęcając nauczycieli do podjęcia trudów nad ludem i jego uspołecznieniem.

W imieniu słuchaczy odpowiedział nauczyciel p. Szewczyk, zwracając się do p. Mikulli i wykładających, że gwałt ich serdecznymi słowami.

Sobotni benefis.

Program „Palais de Glace“ zapowiada na sobotę benefis sympatycznej pary artystów pp. Zofji Sułkowskiej i Fortwila, którzy przez krótki czas swego pobytu w Częstochowie zdolałi dać liczne dowody swego talentu.

Zgon topoli.

We środę od wczesnego rana kilku strażaków pod kierunkiem majora Zubrowskiego przy pomocy składanej drabiny mechanicznej rozpoczęło obcinanie konarów na usuwanej z decyzji Magistratu, jako grożącej runięciem topoli przy zbiegu ul. Szkolnej z placem Magistrackim.

Podatek od spadków.

Rozporządzenie J. E. Generał Gubernatora, dotyczące poboru podatku od spadków i darowizn w granicach Generał - gubernatorstwa Warszawskiego określa przedmiot podatku spadkowego, jako wszelki spadek, otrzymany zgodnie z prawem wskutek śmierci czyjejs, lub też na mocy zapisu testamentowego.

Opodatkowaniu podlegają: wszelkie posiadłości ziemskie itd. oraz majątki ruchome.

Od podatku natomiast są wolne: spadki wartości nieprzewyższającej 1000 marek, posiadłości włościańskie

przechodzące do włości, oraz sprzęty domowe ruchome, niestanowiące za dotychczasowego właściciela przedmiotów handlu lub przemysłu, o ile przechodzą na własność małżonków i krewnych w prostej linii.

Podatek wynosi:

Od spadku, przechodzącego na własność małżonków i krewnych w prostej linii wstępnej 1 i pół proc.

Od spadku przechodzącego na własność krewnych w prostej linii wstępnej, dzieci adoptowanych i dzieci szwagrowych 4 procent.

Od spadku, przechodzącego na własność pasierbów, rodzeństwa i przyrodniego rodzeństwa, oraz na ich dzieci 6 proc.

Od spadku przechodzącego na własność innych krewnych, niewymienionych w punkcie drugim i trzecim linii pobocznej trzeciego stopnia, oraz krewnych czwartego stopnia w linii pobocznej 9 proc. (D. c. n.)

Szczepienie Ospy

w lecznicy dr. Nowaka Teatralna 14 codziennie oprócz dni świątecznych od 9-11 rano i od 3-6 po poł. 607-

Z wycieczki do Białej.

nap. Stanisław Rumszewicz.

II.

Zabieniec oddalony o milę na północ od Częstochowy należy do powiatu częstochowskiego a do gminy Grabówka; parafii zaś Biała Góra i graniczy bezpośrednio z zabudowaniami wsi Grabówka i Biała Dolna. Zabieniec powstał na obszarze Białej Dolnej, z którą pierwotnie stanowił jedną całość.

W XV stuleciu wraz z Białą należał do Bierów herbu Ostoja. W pierwszej połowie XV stulecia ks. Andrzej Goldonowski, prowincjał OO. Paulinów na Jasnej Górze, fundator kościołów św. Barbary i św. Rocha w Częstochowie, zmarły w 1660 r., zbudował w Zabieńcu z głazów polnych kaplicę pod wezwaniem św. Marii Magdaleny. Podczas oblężenia Jasnej Góry przez Szwedów w listopadzie r. 1655 w kaplicy św. Marii Magdaleny miały stać konie artylerii szwedzkiej.

W r. 1827 skarbowa wieś Zabieniec miała 2 domy, 9 mieszkańców;

w r. 1897 9 domów, do których należało 54 morgi, w tem trzy morgi łąki.

Kaplica św. Marii Magdaleny na Zabieńcu wznosi się na szczycie niewielkiego wzgórka, pokrytego lasem sosnowym. Kapliczka otoczona była łupkami; do kapliczki prowadzi kilkanaście schodów; przy wejściu stoi krzyż w r. 1834 wzniesiony. Ogrodzenie dokoła kaplicy spalono podczas obecnej wojny.

Z obu stron kaplicy w celu wzmocnienia ścian wzniesiono po dwie skarpy właściwe budowlom z epoki gotyckiej. Na narożnikach wznoszą się okragłe, filarowe wzmocnienia. Dach niedawno wzniesiony, nad nim sygnaturka stanowiąca przedłużenie ściany szczytowej. Przy wejściu przed 20 laty dobudowano przedsionek. Całość kaplicy nie przedstawia żadnej wartości artystycznej, jest grubą robotą budowniczego samouka. Wchodzą do kaplicy. Wewnątrz nad drzwiami zwracają uwagę ornamentacje barokowe w drzewie rzeźbione. Półkolistę sklepienie kaplicy oraz ściany wybielone wapnem.

Teatr „PARYSKI” ul. P. Maryi 19.

Program od Wtorku 15-go do Piątku 18-go Sierpnia, 1916 r.

DETEKTYW BEZ RĄK

Dramat w 5-ciu wielce zajmujących częściach z udziałem słynnego artysty bez rąk, C. H. Unthana.

PODEJRZLIWA MAŁŻONKA (wyborna kom.) | PARYSKA HOLEJKA (zdjęcia z natury)

Nowości

Na scenie

Nowości

Nad program na żądanie publiczności!

Występy małego „Jasia” z kinematografu z nowym repertuarem!

Dina König wystąpi z nowym polsko-niemieckim repertuarem!

Program od czwartku 16 do soboty 18 b. m. włącznie.

Nareszcie sami

z udziałem Wojnowskiej, Sułkowskiej, Szczuki i Glogera.

DZIAŁ KONCERTOWY oraz BALET

Pst! Pst!

arcymieśna farsa z udziałem Sułkowskiej, Fortwilli, Glogera i innych.

Anons! W sobotę dnia 19 b. m. benefis p. Sułkowskiej i p. Fortwilli.

LEKARZ-DENTYSTA

Michał Grejniec

w Częstochowie

ul. Panny Maryi № 10.

Choroby zębów i jamy ustnej.
przyjmuje codziennie
od 9-1 i od 3-7 wieczorem.

Doktor PAWEŁ BRONIAŃSKI

w Częstochowie przeprowadził się na ulicę Panny Maryi Nr. 21 obok Teatru Paryskiego.

Choroby skórne i dróg moczowych. Przyjmuje od 9-12 rano i od 4-7 po poł. Panie od 12-1 po poł.

Zzłoty weksle dwa po 200 i jeden na 1000 rb. Podpisane przez Jana Tyżlika. Uznane są za nieważne. Ignacy Tyżlik. 604-

Do wydzierżawienia domek z ogrodem owocowym. Wiadomość Jasna 21 m. 7. 605-

Dziela treści historycznej, w dobrym stanie oprawne kupuję. Zgłoszenia do Administracji „Gońca” pod A. P. 598-

500 marek nagrody kto wskaże miejsce skradzionej pary koni klacze maści gniadej lat 7 wysoka ogierek maści gniadej lat 1 i pół wiadomość Administracja Gońca Częstochowskiego. 593-

Potrzebna nianka starsza. Wiadomość Skład Apteczny Br. Popławskiego ul. Panny Maryi Nr. 18. 594-

Do sprzedania deski podłogowe oraz kilkanaście metrów dębiny w słupkach. Wiadomość: ulica św. Barbary Nr. 21. 597-

Pokój umeblowany, dwuosobny z osobnym wejściem od korytarza przy ulicy Szkolnej do odnajęcia. Tamże obiady prywatne. Wiadomość w kantorze „Gońca”. 0147-

Złota książeczka Kasy Pożyczkowo-Oszczędnościowej Nr. 6018. 597-

Kupię zegarek mekki z dewiską mało używany Wiad. w Gońcu. 599-

Dnia 18 Sierpnia na ul. św. Barbary zgubiono legitymację obłobową wystawioną na imię ks. Bonawentury Mettlera Celna 12. 604-

Sprzedam harmonję chromatyczną nową 24 basy 49 klawiszy Franciszek Niwecki ul. św. Barbary 26. 601-

Złoty kwit lombardu Kasy Pożyczkowo-Oszczędnościowej Nr. 21250. 603-

Teatr „ODEON” ul. P. Maryi

Program od czwartku 17 do poniedziałku 21 Sierpnia.

Zgubne WPLYWY

Wybitny dramat z życia 3-ech częściach

BAL MASKOWY (homiczny)

Dolina Gerio (z natury)

Przemysł drzewny na Węgrzech (z natury)

Sufrażystka (kom. ameryk.)

MARKI POCZTOWE (fantazja)

Ceny miejsc zwykłe. — Szczegóły w programach

Kursa dla Ochroniarek i Froeblańek

oraz Zakład Froebowski

Stanisławy Ligęzówny

w Częstochowie, Teatralna 26.

Przyjmuje zapisy pań i dzieci codziennie od 9 rano do 7 wieczorem.

Rozpoczęcie zajęć dnia 2-go września 1916 roku.

Szkola Rzemiosł dla kobiet

Stanisławy Ligęzówny

w Częstochowie, Teatralna 26.

Krój, szyje różne i maszynowe, haft biały, kolorowy i artystyczny, cerowanie wyrazne, deseniowe, roboty klocekowe tiulowe, sztylki, krzyżowe, na drutach, na słatce gobeliny, aplikacje, point lace, wyroby z rafli, guzikarstwo. Słój drobny, włótkowy, papierowy, sznurkowy, słomiany, drewniany, gliniany, wyrznięcie, wypalanie, rysunki praktyczne, kopjowanie ze wzorów, kompozycje własne w zastosowaniu do wszelkich robót. Kwiaty. Malowane na szkle, drzewie, skórze i materiałach. — Szkołkarstwo. Zapisy przyjmuje codziennie od 9 r. do 7 w.

Licytacja przymusowa.

W piątek dnia 18 Sierpnia 1916 r. o godzinie 10 rano w lokalu licytacyjnym rest. „Apollo” ulica Panny Maryi № 12 będą sprzedawał: 1 szafę i 2 krzeselka. —

Gawlik

Komisarz Sądowy

Redaktor i wydawca r. (D. Wilkoszewski

Kierownik Literacki F. J. Galiński.

Oddito we własnych zakładach drukarskich „Gońca” Częstochowskiego”.